

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ «СОШ 1 с.п. Сурхахи»

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО
начальных классов

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР НОО

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Торшхоева М.Г.
Протокол № 1
от 11. 08. 2023 г

Евлоев М.Б.
Протокол № 1
от 12. 08. 2023 г.

Мальсагова М.Р.
Приказ № 131
от 14. 08. 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык»

для обучающихся 4 класса

с.п. Сурхахи 2023

4 классе г1алг1ай мотт хъехара балха программа

Д1акхетора каяхат.

Программа отаяй ФГОСа компонентаща ювзаяь, г1алг1ай мотт хъехара Г1алг1ай республика дешара министерство хетаяльча хъокхама программага хъежжа 4 класса г1алг1ай мотт хъехара долча книжках. Книжка чулоацам оттабаъраш: К.А.Гагиев, Н.Д.Котиева, Оздоев Р. И Арахийцад книжка тоа а дай кхозлаг1а 2009 шера Магас г1алара «Сердало» яхача издательство-240 оаг1ув.

Г1алг1ай метто, эрсий метто санна, метта 1илман дакъа а ший ма1анна а йоккха моттиг д1алоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически ма1ан да. Нынна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца 1имерза а, эзди а хилара уйлашца кхетадеш кхедара ма1хала таронаш.

Школе на1на мотт 1омабара кертера 1алашонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамальах а кхоачам болаш, пайды эза ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяь я. Из ла1рх1а я к1ира 2 сахъат г1алаг1ай мотт хъехаш йолча школа учебни планаца кхоачашъе. Шера 68 сахъат хул.

Программа лерх1амаш да:

- дешархощта шоай на1на мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;
- орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;
- метта 1илам 1омаде, г1алг1ай меттак бола кхетам шербар, к1оаргбар;
- г1алат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язъе бераш 1омаде;
- дешара кхетам лакхбе, 1омадав ховр нийса д1аязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса д1аяздергдолаш говзал кхеяр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу, дешара а воспитательни лоарх1ам бола материалаш яхийтай. Уж дукхаг1ъяраш г1алг1ай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш т1ара я. Книжка курс кхая разделя латт: кхоалаг1ча классе дийшар кердадакхар (оазаш, алапаш, предложени, кертерза ма1женаш), деша оттам, къамайла доакъош.

Грамматика хъа1къехъа кхоачаш де деза декхараш:

- 1) оазех, алапех кхетам балар;
- 2) орфографически минимум лакхъяр;
- 3) предложени кертерза ма1женаш йовзийтар;
- 4) къамайла доакъош довзийтар;
- 5) дувзаденна къамайл ша1рдар;
- 6) кхоллама балхаш увттаде 1омабар:

- а) сочинени миниатюра;
- б) изложени-зарисовка;
- в) суртах ларьца дувцар оттадар;
- г) кицах ларьца сочинени-миниатюра язъяр.

Ц1ердеша а , белгалдеша а, хандеша а тохкама хьокхам ба книжка т1а.

Х1ара темах массехк тайпара де ииш йолаш йоазон балхаш да. Изложени тексташ я упражненешка. Сочинени оттае сурташ да книжка оаг1онаш т1а. Хъехархой торо хургъя ший берий кхетамга хъежжа, тахка езача, е д1ач1оаг1ье езача бокъонашка хъежжа шийна мегаргйола текст хъакъоастае. Бераша каст-каста язде деза суртий диктант, харжара, тохкама, д1акхетора, кхоллама диктанташ.

Книжка программни материал укх разделах латт

№ арг1.	Раздела тема	Сахъатий боарам
1	Хъалха 1омадарь кердадакхар.	17 с.
2	Предложени.	8 с.
3	Къамаьла доакъош. Ц1ердош.	15 с.
4	Белгалдош.	4 с.
5	Тарьрахъдош.	2 с.
6	Ц1ерметтдош.	2 с.
7	Хандош.	9 с.
8	Куцдош.	2 с.

Шера бе безаш 9
сочинени 1.

Иильаг1а
фонетически тохкам

йоазон болх ба: царех диктант- 9; изложени- 2,

класс чакхийоалаш дешархонта ха деза дешай
бе, синтаксически, морфологически тохкам бе.

Деша оттамах дош декъя ха деза. Мукъеи мукъазеи оазаш, зовнеи къореи мукъаза оазаш, й1аяхеи лоацеи мукъаза оазаш къоастае. Шекон мукъеи мукъазеи оазаш белгалтю алапаш юкъедола дешаш нийса язде, доалара дешаш нийса язде ха деза. Дика кхетам хила беза школа, школха, школхача алапех. Дешдакъя хъахилар, дош сехъадакхар, предложенех, предложене чу дешай бувзамах, предложене маьженах шедар ха деза. Иштта дика ховш, шоайла атта къоастадеш хила деза къамаьла доакъош, цар тарьрахъашца, классашца, дожарашца хувцадалар. Цхъантайпарча маьженах, царна юкъерча хоттаргах, цига оттадеча сецара хъараках кхетам хила беза

4 классе г1алг1ай мотт хъехара календарни тематически план.

№ апр1.	Урока тема	Сахъа таш	Хетар таър	Дола таър.
1	Хъалха 1омадаър кердадаккхар. Хъалха 1омадаър кердадаккхар.	1		
2	Доалареи юкъареи ц1ердешаш.	1		
3	Оазаши алапаши.	1		
4	Мукъеи мукъазеи оазаш. Й1аъхеи лоацеи мукъа оазаш.	1		
5	Диктант.	1		
6	Г1алатащара болх. Зовнеи къореи мукъаза оазаш.	1		
7	В1аши дуихала нийслүү йола зовнеи къореи оазаш.	1		
8	Шола мукъаза оазаш-алапаш.	1		
9	Шолха алапаш.	1		
10	Шола-шолха алапаш.	1		
11	Алап <u>й.</u>	1		
12	Йиш хоадора а къоастора а хъаракаш.	1		
13	Диктант.	1		
14	Г1алатащара болх. Дешдакъя.	1		
15	Деша овла. Цхъа овла бола дешаш.	1		
16	Деша чаккхе.	1		
17	Дешхъалхе.	1		

18	Суффикс.	1		
19	Предложени. Предложени.	1		
20	Изложени.	1		
21	Галатащара болх. Дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш.	1		
22	Предложене кертереи кертерзеи маъженаш.	1		
23	Цхъантайпара маъженаш йола предложенеш.	1		
24	Предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе <i>a,e,u</i> , яха хоттаргаш.	1		
25	Хоттаргаш <i>a, e</i> .	1		
26	Сочинени.	1		
27	Галатащара болх. Хоттарг <i>и</i> .	1		
28	А, е, и яха хоттаргаш долча предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе сецира хъаракаш.	1		
29	Контрольни диктант.	1		
30	Къамъла доакъош. Галатащара болх. Къамъла доакъош. Кердадаккхар.	1		
31	Ц1ердош .Юкъара кхетам.	1		
32	Ц1ердешай таърахъашца хувцадалар. Ц1ердешай классаш.	1		
33	Ц1ердешай дожарашца хувцадалар.	1		
34	Ц1ера дожар.	1		
35	Доала дожар.	1		
36	Лура дожар.	1		
37	Изложени.	1		

38	Галаташца болх. Дера дожар.	1		
39	Кечала дожар.	1		
40	Хотталура дожар.	1		
41	Меттига дожар.	1		
42	Дустара дожар.	1		
43	Цердешай дукхален таърахъ.	1		
44	Диктант.	1		
45	Галаташца болх. Дожарех 1омадаър ч1оаг1дар.	1		
46	Белгалдош. Белгалдош. Кердадаккхар.	1		
47	Ло1амеи ло1амзei белгалдешаш.	1		
48	Белгалдешай таърахъашцеи классашцеи хувцадалар.	1		
49	Контрольни диктант.	1		
50	Галаташ т1ара болх. Белгалдешай дожарашца хувцадалар.	1		
51	Таърахъдош. Галаташца болх. Таърахъдош. Юкъара кхетам.	1		
52	Массалии арг1ани таърахъдешаш.	1		
53	Ц1ерметтдош. Ц1ерметтдош. Юкъара кхетам.	1		
54	Ц1ерметтдешай легар.	1		
55	Изложени.	1		
56	Хандош. Галаташца болх. Хандош. Юкъара кхетам.	1		

57	Хандеша белгалза форма.	1		
58	Хандеша ханаш.	1		
59-60	Хандеша йола ха.	2		
61	Хандеша яха ха.	1		
62	Хандеша хургйола ха.	1		
63	Диктант.	1		
64	Галаташца болх.	1		
65	Дацардешаш ца, ма хандешашца нийса яздар.	1		
66	Дацардешаш ца, ма хандешашца нийса яздар			
67	Куцдош. Куцдош. Юкъара кхетам.			
68	Куцдош. Юкъара кхетам.			